

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【丹群布農語】 編號 1 號

Lus'an Buan Paqunan

Maaq dau ka Lus'an Buan Paqunan a, uka dau ka sinidailaz tu
islulus'an, maaq a tastulumaqa na kilim i dalaq na'unqumaun ihaan tastu
qamisan ti. Tis'uni tu nitu maqansiap tu nalakuaq ukiliman,
nalakuaq laknuun a kinilim qumaa? Paqpun uka dau ka sinidailaz tu
islulus'an mqtu kanadaan ihaan Lus'an Buan Paqunan ti.

Maaq dau ka muqanian a, sintupa tu na kitngain a tastulumaq kikilim i
napaqunun tu dalaq. Maaq i muqanian a, saduu a muqanian tu bunun i ivut
a, nii dau ka dalaqa maqtu paqunun; maaq i saduu ki luqi unavilian kusbai a,
nii amin maqtu kuzkuzaun. Aupa masamu. Ukain a makanaang a, tudipin a
dalaqa maqtu un'itaun mukaquma. Pali'uni ki Lus'an Buan Paqunan tu
dailaz a, maaq i muqanian a, sanasia bahi ta mapatnu ki kaqumaan tu dalaq
ta, a madas i tastulumaq mukaqauma. Naupa ki atibahiun istaa ka dalaqa.
Masamu qalmang mapatnu tu i'isaq a sin'aitibahian, asa tu sia tanqapu
lulus'an ta matibahi a, tudiipin minsia; maaq is uka a mininsia tu sin'atubahi
a, nii dau tastulumaq maqtu mukaquma. Tupain a tanqapu lulus'an tu
minsia'in isuu sinatubahi a, tinsuu mudaan muqanian, biao is saduu ki ivut
siin luqi unknavilian kusbai.

Maaq dau ka muqanian sintupa tu masqaal i naminquma tu dalaqa.
Makusia lukis-kava makava ismuut siin lukis, a buqulun a sinkava tu ismuut
siin lukisa masqaal. Masamu makusia tangaa siin kaul munquma. Tunganin
muqanian a, tudiipin a tastulumaq bunun maqaquun i dalaq ta. Tunganin
maqun a, tudiipin minquma.

Maaq dau ka sinkusia muqanian tu lukis kavaa a, anpukun amin
madainpus, nitu qalmangun matakunav, maaq i taunasanin Lus'an Buan
Mabizau'an a, uskunun a lukis kavaa masiduqlas lus'an. Mailantangus
bunun maaq i munquma maqaquun a, maaq dau ki malunsapuz a, masamu
malabulsuk a pinisdua sapuz a, maaq i mapatus i patus a, masamu amin
musqu a sinpatus sapuza a. Aupa na mitkazhav dau ka sinsusuaz ihaan quma
ta, na nii aingaka tail'ia, na pavain'an a tastulumaq kakaunun.

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【丹群布農語】 編號 1 號

論開墾祭

開墾月是指尋找要開墾的農地的時間點。由於不知道何時才能夠找到，因此在開墾月沒有固定祭典時間。

農地踏勘意思是積極尋找墾拓的農地。踏勘期間若遇見了蛇，或者看見鳥由右方向左方飛動時，那塊農地就不能踏勘。

農地踏勘的行動須符合有夢兆者（發起踏勘者）的夢境。他指名那塊地要占卜，就不可以亂指著另一塊地。若一家人的夢兆不好，便不能墾拓。若夢兆很好，就帶著夥伴到農地。避免遇見蛇和鳥。

踏勘是用木製 Y 型農具象徵性地砍伐、整地、捆拾草木，不能使用鋤頭和鐮刀。完成象徵性工作之後，才可以砍伐那塊農地的樹木。

使用過的木製 Y 型農具，不可以隨意丟棄。需收集起來，等到農地潔淨祭時，一起拿出來祭拜。

在開墾時，生火不可以為干之木材，才火也不可以中途熄滅；否則，農作會因此於凍壞，生長不起來，將來一家人會有缺糧的危機。

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【丹群布農語】 編號 2 號

Tintusqang Dau Ka Diqanin

Qabasang a, niang dau ka diqanin mataisqang. Uka'ang a tingmut, qanian siin sanavan. Ni'ang a vali, bintuqan siin buan santasal, madumdumang dau ka nastu ti, matusang a dalaq i mutmutan. Tis'uni tu nitu vali'an, makazhav dau ka bunun tu dangi'anani. Qabasang a, luasqa dau ka luvluv madaing, madia a ininpakaliva'an.

Haiza dau tatini bunun tunmumutmut kikilim i danum na qudan, tis'uni tu madumdum a, nitu usaduan i danum. Utan'aan aipa lukis, ismuut siin luqi tusasaus, patataqu dau aingka tu i'isaq haiza danum. Haiza tu tas'a qanian masanguin a bununa mudadaan kikilim i danum, mabulsukin istaa ka qaungqaung, ismuquin dau ka isiata hubung, asin dau aipa quud ki danum, musqa tu niang aipa ukiliman i danum.

Munhaan dau ka bununa lukis ta masingav tu i'isaq a danum? Nii dau ka lukisa antalam. Musaupa aipa ismuuta muqna masingav tu i'isaq a danum? Lusqa dau ka ismuuta kalinluvluvun, nii amin antalam. Munhaan aipa luqi ta luklas masingav tu i'isaq tutuza ka danum tu? Lusqa dau ka luqia tusasaus kusbai, nii amin antalam. Musqain dau ka bunun a matutaimang.

Aupa masmuavin dau ka bununa madiqu daingaz, muqnang aipa mudaan kilim i danum. Nii dau aipa niapniap a, lusqa utan'aan i danum manhuaqhuaq.

Miliskin dau aipa tu na kan'anak kilim i danum, langat i utan'aanin i danum tu qalinga. Tupa dau ka bununa tu, na tanam aak makusia lukis maludaq i dalaq, lauqu na uludaqan i danum. lusqa tu nii aipa uludaqan i danum.

Tinliskin a bununa tu na tanam makusia batu mabatu, maaq i panadalaq a sinbatu ka a, na uka qalinga tan-aun; maaq i panadanum a binatu a, na katinpaq a danum, natan'aun a qalingaa. Tuza dau aipa tu siza ki batu mabatu. Maaq dau istaa sinbatu panhaan misqang danum, katinpaq a danum, madaing dau ka qalinga tan-aun i duma masabaqang tu miniqumis, tinquza amin a luksu, ismuut siin luqia. Muqnang dau ka bununa mabatu a, taisanduun istaa ka sakut, man'iiq a sakuta tu'ia. Maaq dau ka qalinga a sauhaan diqanin, santaisqang a diqanin. is'ukain dau ka mutmut siin dumtum. Usaduanin dau ka bunun i dalaq siin diqanin. Ukilimanin amin a bunun danum qudan.

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【丹群布農語】 編號 2 號

天開啟曙光

從前，還沒有曙光，也沒有早晨、中午和晚上。太陽、星星和月亮還未出現在天空，世界還是黑暗的。大地混沌不明，由於沒有太陽，居住的地方很冷。

神話時期，有個人在找水源，因為黑暗看不到水源處，他聽見樹木、草兒和鳥兒都彼此唱歌，他們知道水的方位，只是那人請他們指點哪裡有水時，樹木不回答，草兒不告知，鳥兒也飛走了。

那人繼續走，無意中聽到水聲，卻找不到水，用丟石頭來探路，如果丟到土地上，就沒有聲音；如果丟到水裡，就可以聽見水聲。

他把石頭打到水中，水濺起來，聲音很大，動物嚇一跳。再丟石塊，想不到石頭打到山羌，慘叫聲如雷聲一樣大聲。聲音達到天上，天就放出了曙光。

混沌和黑暗消失，人們看到了地和天，也找到了水喝。